

Hoezo goud? Doe mij maar Grand Cru rode wijn

Column
Wim Boonstra

Goud is geen claim op welvaart of bezit. Goud is welvaart. Zo stelden Albert Spits en Sander Boon van het goudstandaardinstituut in deze krant (5 november). De tastbare zekerheid van goud wordt in hun artikel gesteld tegenover de illusie van papiergeld. Ik heb hun stuk met plezier en enige weemoed gelezen. Blijkbaar bestaan er nog steeds echte goudfetisjistten. Heerlijk.
Goud is welvaart. Ik ben

benieuwd welke primaire behoeften er met goud kunnen worden bevredigd. Je kunt het voor zover ik weet eten noch drinken, je kunt er niet in wonen en je kunt je er ook niet mee vervoeren.

Kortom, goud krijgt pas waarde als je het omruilt tegen iets waar je wel wat mee kunt doen. Oftewel, goud ontleent zijn waarde aan de bereidheid van anderen om hun goederen en diensten tegen betaling van goud te leveren. En daarmee onderscheidt het zich in niets, maar dan ook helemaal niets van papiergeld of banksaldi. Geld, ongeacht zijn verschijningsvorm, ontleent zijn waarde aan algemene acceptatie. Het is een afspraak, meer niet.

Goud is ook geen garantie voor monetaire degelijkheid. De geschiedenisboeken staan vol met verhalen over gouden munten die in de loop der tijd steeds minder goud en steeds meer koper bevatten. De belangrijkste mij bekende uitzondering is de Solidus, eerst geslagen door de

Romeinen en nadien eeuwenlang in gebruik als belangrijkste Byzantijnse munt. Deze munt heeft eeuwenlang zijn goudgewicht min of meer behouden. Kwam dit door de magische eigenschappen van het goud of door de discipline van de uitvoerende autoriteiten? U raadt het al, het tweede is het geval. En ook daarin is de parallel met papiergeld compleet.

Waar komt dan de magie van het goud vandaan? Veel mensen vinden het mooi, het heeft blijkbaar iets magisch. En het is inderdaad wel erg gemakkelijk om papiergeld aan te maken. Dan is koppeling aan een goed houdbaar edelmetaal dat niet onbeperkt kan worden aangemaakt natuurlijk wel handig. Daar kan

Geschiedenisboeken staan vol verhalen over gouden munten met naar verhouding steeds meer koper

een disciplinerende werking op de geldcreatie vanuit gaan. Maar hiermee is natuurlijk meteen ook de beperking van het goudsysteem aangegeven. Als de geldhoeveelheid alleen maar kan fluctueren met het vrij willekeurige aanbod van goud was de monetaire expansie nooit groot genoeg geweest om onze welvaarts groei te accommoderen. Wij zouden ons in een voortdurend proces van deflatie hebben bevonden en dat gaat zoals bekend ook met de nodige problemen gepaard.

Daarom waren de goudstandaarden van de laatste eeuwen dan ook goudkernstandaarden. Hiermee konden ze tegelijkertijd de illusie van het goud overeind houden en de benodigde flexibiliteit van de geldhoeveelheid organiseren. Om centrale banken te disciplineren is het beter om ze op afstand te plaatsen van de politiek en ze verantwoordelijk te maken voor de prijsstabiliteit. Dit functioneert meestal heel aardig.

De Gouden Standaard, die overigens op verrassend weinig goud

was gebaseerd en net zo goed als Sterling Standaard kan worden omschreven, was evenmin de langst functionerende geldstandaard. Om die eer strijden de schelpen-, wampum- en de tabaksstandaarden. Laatstgenoemde heeft eeuwenlang in de Britse koloniën in Amerika min of meer naar tevredenheid gefunctioneerd. Men leze er Galbraith's prachtige klassieker *Money* nog maar eens op na. Als we dan toch terug willen in de tijd naar een grondstoffenstandaard stel ik voor de geldhoeveelheid te koppelen aan de hoeveelheid Grand Cru rode wijn. Licht elastisch in het aanbod, dus beter voorspelbaar dan de goudhoeveelheid.

Over voorspelbaarheid gesproken: met wijn krijg je gegarandeerd 11%-15%. En dan is het ook nog een 100% liquide investering, dus als het tegenzit kun je hem opdrinken. Beter dan dorstig te turen naar je goudvoorraad.

.....
Wim Boonstra is chief economist bij Rabobank.

